

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezner, izimski nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 18 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znača.
 Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Koimana hiši „Gledališka stolba“.
 Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželní zbor kranjski.

(XI. seja dne 13. oktobra 1883.)

Poslanec Braune dobi 14 dneven odpust.

Predloži se po deželnem odboru postava olovskih kartah, ki se izroči gospodarskemu odseku.

Ko je dr. Schrey nekoliko navduševal se za zatirani nemški jezik v deželnem zboru kranjskem in ga je, kakor smo poročali, o tem dobro zavrnili poslanec dr. Poklukar, poroča poslanec Svetec o različnih občinskih prikladah in stavi sledeče nasvete:

a) Občini Kolovrat okraja Litijskega dovoli se za leto 1883. v ta namen, da se deloma pokrije stroški za stavbo župnikovega poslopja v Kolovratu razen od deželnega odbora že dovoljene 7% priklade za občinske potrebščine in 43% priklade za stroške omenjene stavbe, skupaj torej 50% priklade, še pobiranje daljne 57% priklade v pokritje stavbenih stroškov, skupaj torej pobiranje 107% priklade na vse neposredne davke z izrednim nakladom vred.

b) Za isti namen dovoli se občini Kanderše v okraji Litijskem in sicer za v Kolovrat ufarani del občine razen od deželnega odbora že dovoljene 50% priklade še pobiranje daljne 50% priklade, torej skupaj 100% priklade na vse neposredne davke z izrednim nakladom vred.

2. Občini Vrh dovoli se v pokritje stroškov za popravljanje šolskega poslopja v Vrhu za l. 1883., 1884. in 1885. po 34% priklada na vse neposredne davke z izrednim nakladom vred in sicer za l. 1883. razen od deželnega zpora s sklepom dne 6. oktobra l. 1882. dovoljenih priklad po 53% oziroma 83%, vsega skupaj torej za to leto davčni občini Damel pobiranje 117%, v ostalem delu občine Vrh, to je v davčni občini Vrh pa 87% priklade.

3. Občini Dolenja Podgora okraja Črnomeljskega dovoli se za l. 1883. razen od deželnega odbora z ukazom dne 21. aprila l. 1883. št. 2305 dovoljene 45% priklade v pokritje ostalega primanjkljaja v občinskem gospodarstvu še 25%, torej skupaj 70% priklade na vse neposredne davke z izrednim nakladom vred.

4. Občini Košana dovoli se za podobčino Ostrožnobrdo za l. 1883. in 1884. v ta namen, da se deloma pokrije stroški za stavbo šole v Ostrožnembrdu razen od deželnega odbora za ta namen za l. 1883. in 1884. dovoljene 30% priklade in za stavbo cerkve in župnikovega poslopja v Košani za l. 1883. in 1884. dovoljene 20% priklade še pobiranje 20%, torej skupaj 70% priklade na vse neposredne davke z izrednim nakladom vred.

5. Deželnemu odboru se naroča, da dobi za te dovoljene priklade Najvišje potrjenje.

Vsi predlogi se brez razgovora odobre.

Poslanec Svetec v imenu upravnega odseka poroča o samostalnem predlogu poslanca dra. Vošnjaka zaradi zboljšanja materialnih razmer kmetskega stanu. Poročevalec g. Svetec pravi, da predlog dr. Vošnjaka jako umestno meri na to, kako bi se začelo premisljati in preudarjati, da bi se stanje kmetskega stanu zboljšalo, kakor hitro mogoče.

Odsek je radostno pritrdir predlogu dra. Vošnjaka, brez vsake premembe, kajti preverjen je o važnosti kmetskega stanu za deželo in za vso Avstrijo. Kmet je tisti, ki obdeluje zemljo, on skrbi za kruh vseh državljanov in ako se zemlja dobro obdeluje, je obilo kruha in življenje dobro. Kako pa zamore kmetski stan zemljo dobro obdelovati, če je v materialnej stiski, če je kmet zadolžen, če ga tarejo dolgovi in davki? Nasledek tega je, da kmet peša, da postanejo lepi gozdni goličave, da se vzame zadnja kravica za davek ali za dolg. Očitno je tedaj, da je tak položaj nestrljiv in da je skrajni čas,

da se obrača na te odnošaje več pozornosti. Ker gospoda dr. Vošnjaka predlog navaja na to, da se začne ozirati na najvažnejši kmetski stan, da se preiskuje po deželi po uzrokih žalostnega stanja, zatorej je upravi odsek jednoglasno sklenil, da predlog dr. Vošnjaka priporoča v vzprejem deželnemu zboru, kakor ga je g. predlagatelj stavlil. (Dobro! Dobro!)

Predlog se jednoglasno odobri.

Prošnja občine Kranjske in drugih občin zaradi povekšanja takse za živinske izkaznice (pôse), o katerej poroča poslanec Svetec, izroči se deželnem vladi s prošnjo, naj ne brani pobirati večjih takš dotičnim občinam, ako sklene povisanje občinskih zastop. Stvar se naj uredi v zadovoljnosten protsilcev tako, da ali se zamore potrditi sklepe občinskih zastopov kot pravoveljavne, ali pa je treba dodatka k postavi; o tem pa naj poroča deželni odbor v prihodnjem zasedanju in predloži dodatek k postavi v potrjenje.

Predlog se sprejme jednoglasno.

Prošnja občine Vrabče, o katerej poroča poslanec dr. Papež, zaradi porabe vojskine terjatve izza francoskih časov v znesku 407 gld. izroči se deželnemu odboru, da jo reši ugodno za občino.

Prošnja občine Vrhniške in drugih, da bi se nova cesta gradila od Žirov čez Smrečje do Podlipje, izroči se deželnemu odboru po predlogu upravnega odseka, da o tem natančneje poroča, čemur zbor pritrdi, ko je predlog podpiral poslanec Lavrenčič.

Potem se sklene javna seja.

(XII. seja, dne 16. oktobra 1883.)

Galerija je polna občinstva, kajti na dnevnu redu je razprava o volilnej reformi. Vsi poslanci so navzočni, razen knezoškofa dr. Pogačarja, grofa Blagaja in Brauneta iz Kočevja, katera dva sta na dopustu.

LISTEK.

O slovenskej stenografiji.

(Spisal Anton Zupan.)

(Konec.)

Vsakdo mi bo tudi pritrdil, da je čitanje tako težavno, kjer je treba zaradi brzine rabiti besedo in stavkokrajšenja, če se tudi neokrajšane besede le površno in prilično znamnujejo, ki bi baš zaslomba za pravilno čitanje okrajšanih biti morale; osobito, če se giblje govor o bolj neznanem predmetu in o nenavadnih, malo rabljivih izrazih ter v zamotanih in umetno spletenih stavkih.

Drugič se mi bode predbacivalo, da uspehi, ki so se dosegli z Bezenškovimi načeli, ne le v hrvaščini in slovenščini, nego tudi v drugih slovanskih jezikih (načela so v vseh ista, le nevažne, malenkostne zunajnosti so predrugačene), dokazujojo rabilnost te naredbe. Tudi tega ne bom zanikal, da se je do sedaj stenografovalo s povoljnostjo po Bezenškovi načelih; toda s tem je le izurjenost in

spretnost ter vztrajnost posamnih stenografov in porabljeni trud pri učenju in vežbanji dokazan, ne pa pravilnost pisave. V nemškem jeziku se je tako mnogo stenografovalo pred Gabelsbergerjem po starejših angleških sistemah, osobito po Taylorovi in pozneje po Nowakovej in tudi z dobrimi uspehi; a dandanes jedva kdo pomisli na zastarele te sisteme. Kriterij vrednosti kakega premeta ne leži v množini njegove porabe, nego v stvari samej: in le pri gmotnih, ne pa pri znanstvenih rečeh, pride razen prave notranje vrednosti tudi vnanja, t. j. znižanje cene zaradi uporabljivosti v pretres. Tudi občeno mnenje o kakem predmetu ni merodajno, dokler je še nasprotna misel o njem mogoča. V starem veku se je baš tako vrtela zemlja okoli solnca, kakor danes, akoravno ni nihče tega verjel.

Če se jemlje prememba položaja v rabi za označenje samoglasnikov, je uvidno, da morajo stati vsi abecedni znaki na pisni črti ter dobiti obliko, koja omogoči potezo pod ali nad črto. Če se porabljata tudi razloček mej rablo in krepko potezo, bi morali biti vsi znaki tudi za to premembo sposobni; po Bezenškovej naredbi pa ni niti jedno, niti drugo

mogoče, kar sem že zgoraj dokazal. Najti se mora način neposrednega stavljanja soglasnikov, po kojem se dovoljno označi odsotnost samoglasnika, brez nehotnega izpuščanja kakšnega slišljivega soglasnika. V nemščini zadostuje tem terjatvam Stolzeva in Brautova sistema; Arendsovej pa prve neso potrebne, ker niti razloček mej rablo in krepko potezo, niti prememba položaja ne pride pri označevanju samoglasnikov v rabi; neposredno stavljanje pa tudi v Arendsovej ni pravilno, kar je sicer mnogo manje važnosti za nemščino, nego za slovenščino.

Kar se tiče besedo- in stavkokrajšanja, je naravno, da se morejo sisteme različnih jezikov, če so sploh uravnane za tako okrajševanje, mnogo bolj slagati mej seboj, ker je prvemu skladnja, drugemu le logika temelj. Res, da se v obče nemška in slovenska skladnja ne ujemate; toda ker ni propisano, katera beseda in na katerem mestu se naj okrajša, je to večjidel od volje pisatelja zavisno; se ve, da se mora vendar le ravnat po določenih pravilih. Nikakor nesem neprijatelj ali celo nasprotnik Gabelsbergerjevemu besedo- in stavkokrajšanju — inače bi ga v svojo sistemo ne bil uvel, — toda smatram

Poročevalec o volilnej reformi je poslanec Svetec, kateri v imenu odseka za volilno reformo predlaga, naj deželnemu zboru isto po odseku predloženo sprejme in naj se naroči deželnemu odboru, da jo predloži v Najvišje potrjenje.

V generalnej debati oglaši se prvi poslanec Karol Luckmann, vodja obrtniške družbe, in predlage v precej konfuznem govoru, kakor smo že poročali, naj se odsekovi načrt predloži deželnemu odboru v pretres in poročanje v prihodnjem zasedanju deželnega zbora.

Drugi oglaši se za besedo poslanec vitez Schneid, rekoč: „Oglasil sem se za besedo, da bi prav kratko izrazil svoje misli o današnji predlogi. Težko mi je zavračati one izjave, ki jih je navedel moj predgovornik. Iznenaden sem iz njegovih besed slišati samo odlašajoč namen nam nasprotne stranke, kar se tiče predloga o volilnej reformi.“

K ugovorom, kateri merijo na odlašanje, spadajo terjatev štatističnih poizvedovanj, in kaže se želja, da naj se stvar odloži, da bi bilo mogoče predlog bolje razmotravati. Kar se tiče zadnjega ozira, moram naravnost izjaviti, da nam manjka poguma prevzeti odgovornost za to, da bi se še dalje pridrževala ali odtezala politična volilna pravica ogromnemu številu naših sodeželanov. Načelo znižanja volilnega censusa prodrlo je po vseh naprednih državah. Štatistična preiskavanja, naj bode že uspeh kakeršen koli hoče, ne bodo mogla braniti na dalje, da se ustreza zahtevam svobode.

Kar se tiče visokopolitičnih opominov gospoda Luckmana, mislim, da se o splošnem političnem položaju in o naših razmerah do vlade ne moremo meniti, da ne bi omajali čisto natančno obrisanih tal postave, na katerih imamo in moramo stati.

Predlogu, kateri hoče zavleči postavo o volilnej reformi, naša stranka ne more pritrditi, in upamo tudi od nasprotne stranke, da ne bode ostala pri istem.

O predlogu prenaredbe volilne reforme pa mislim, da se ne bi smelo zdeti nerazumljivo, ako po budih bojih do večine dospevša stranka skuša to večino utrditi si po njej ugodnem volilnem redu. Omejenje strastij in izvrševanje pravice sta gotovo poroštvo za obstanek a tudi za trajnost vsake stranke. To načelo smo že pokazali in ga bodemo, dokler se nam zaupa zastopanje prebivalstva kranjske dežele v deželnem zboru. Dokazali smo to načelo gotovo izredno s tem, da smo slavnemu deželnemu zboru predložili popravljenje postave načrt, ki ustreza zahtevam svobode, isto tako pa potrebam volilcev, nikkakor pa nema ustrezati oblastnemu interesu vladajoče stranke, katera je v večini.

Po razgovoru z odličnim pristašem nasprotne nam stranke (baronom Apfaltternom) zvedeli smo za one zahteve, katerih želi nasprotna nam stranka v novi volilni načrt. In tudi te zahteve tikajo se le daljšega razvijanja javnega prava, ne da bi hrepenale po razširjenji moći in oblasti stranke. Dasi

vsako okrajševanje, v volji pisočega ležeče, za zasebno, za individuvalno stvar vsakega pisatelja posebe, ne pa za vsakega stenografa zavezno, kakor n. pr. sigle, ki so stalne kratice. Neovrgljiva istina pa je, da se mora gotovo vsaka beseda poprej pravilno in točno v neokrajšanej obliki pisati znati, predno se okrajšuje.

Rekalo se bode morebiti, da vedno novotarenje nema nameravnega uspeha in, da ne cepimo moći, kakor je modroval neki dopisnik J. S. v „Slovenskem narodu“ lanskega leta, če se ne motim od 6. julija, ko je nekoliko pokritikoval Heinrichovo pisavo. Priznal je sicer, da Bezenškova naredba ni popolna, pa je menil, da se bode s časom zboljšala. Kako si on zboljšanje brez novotarenja misli, tega ne umem, če ostanemo vedno pri starem kopitu. Rekel je, da tudi nemška stenografija ni bila početkom tako dovršena, kakor sedaj; no, ali Nemci neso v stenografiji mej vsemi narodi največ novotarili? Ko so imeli poleg mnogo drugih sistem že izvrstno Gabelsbergerjevo, še neso bili zadovoljni, in še za to so izšle tri jako dovršene mimo nekaj manj vrednih. Na znanstvenem polju je zmiraj pre-

nam določba volilne reforme, da bode treba odslej voliti v skupini mest in trgov po listkih, utegne biti škodljiva, ravno tako, da izgubé ženske po kmetih, mestih in trgih svojo volilno pravico, mislili smo vendar, da se je nam v tem vprašanji pridružiti mnjenju nasprotne stranke že zato, ker se glasovanje po listkih mora smatrati napredovanjem v političnem razvoji, ženske pa naj se odvračajo sploh od političnih bojev. Sploh pa je upati, da se zgotovi volilni red, kateri glavne moći ne bode nagibal na nobeno stran, da bode ustvaril pomirje (?) v političnem življenju, ustvaril polje, katero bode plodno (?) za daljno politično delovanje.

Z dovršenjem volilne reforme je v zvezi tudi pomirjenje dežele; ako se zavlača in zavira, je to toliko, kakor nadaljevanje onih nesrečnih bojev, zaradi katerih sta razvoj in blagor naroda tolika časa, le predolgo zaostajala.

Izvestno je, da so pri volilnem redu, ki ne ugaja naravnim in trajnim razmeram, volilci odvisni od agitatorjev in cestnih politikarjev. Tem načinom pa se odtuji ljudstvo svojim interesom in svojemu blagru, in tako stanje je tako teško odpraviti. Mi pri sklepanji volilne reforme ne moremo pogrešati podpore nasprotne (nemške) stranke, in upamo, da se nam ne odreče. Ne zaradi tega, ker se zamore zabraniti postava z gotovo najskrajnejšim parlamentaričnim sredstvom, obračam se do vas, nego iz pomisleka, ki bode gotovo povsod obveljal.

Ne glede na to, da je potreba volilne reforme tako naravna, da jo priznava in uvaja celo liberalna stranka po sosednih krovovinah, je stvarno jedro v tem, da se zakon o prenaredbi volilne reforme ne dá zvršiti z močjo samo jedne stranke deželnega zбора. Prosim si, deželni zbor, da bi se ravno na to jedro oziral, in upam, da se vzprejme predlog, po katerem se preide v podrobno posvetovanje načrta volilne reforme.“ (Dobro-klici.)

Poslanec prof. Šuklje: „Slavni zbor! Jaz sem si izprosil besede v generalnej debati, da bi nekoliko ugovarjal svojemu predgovorniku od desnice, potem pa, da označim svoje stališča in stališče nekaterih priateljev na tej (levej) strani visoke zbornice, kajti ne govorili bi resnice, ako bi trdili, da se popolnem strinjam z nasvetovano postavo. Tedaj bode treba razjasniti naše pomisleke, potem pa bodo morali povedati, zakaj da bodemo navzlic temu vendar le glasovali za predloge, katere danes zastopa v tej zbornici gospod poročevalec dotičnega odseka.

Volilni red dežele Kranjske sega nazaj v dobo Schmerlingovo in vse one pomanjkljivosti, katere se po vsej pravici očitajo Schmerlingovej sistemi, ne-naravnost in zvita umetnost, veljajo v polnej meri tudi o našem zakonu.

Jaz se ne bojim nobenega ugovora, ako naravnost trdim, da se v vseh parlamentarnih evropskih državah ne nahaja bolj neliberalnega, bolj načadnjaškega volilnega zakona, nego je Schmerlingov.

malo novotarenja; slabo samo ob sebi razpade, pa ne izpodrine dobrega. Izraz „novotarenje“ je osoren in zaničevalen ter pomenja vselej „nazadovanje“ ali pa „napredovanje“; v prvem pomenu itak ne prodere, v drugem pa je podpore vreden.

Bojazen pred cepljenjem moći je tako puhta. To je mogoče le tam, kjer gre za osobe, za nositelje kakšne ideje na socijalnem, narodnem in političnem, ne pa na znanstvenem polju, kjer gre za stvar, ne za osobo. Ali morebiti propada nemška stenografija, ker so „cepili“ svoje moći na štiri proge? Nasprotno, vedno hrepenenje jedne sisteme, da prekosí druge, krepi vse štiri, ne pa slab. Vsakdo naj si pa za svoje potrebe izvoli isto, katera mu najbolj pristuje. V slovenščini pa že posebno ni bat se „cepljenja“ moći, ker še nemamo v javnosti slovenske stenografije ter si strokovnjaki le z nemško pomagajo.

Ne zmeneč se za hrup Nemcov in njih privržencev, ki utegne nastati, če se objavijo te vrstice, zaključim svoj spis z besedami: „Pustimo tujko tujcem, in osnujmo si na podlagi slovenskega jezika slovensko stenografijo!“

Pri nas na Kranjskem pa je prekosil mojster volilne geometrije samega sebe in le izredno krepke naravi in probujeni zavednosti našega slovenskega naroda moramo pripisovati, da je navzlie kričnemu volilnemu redu kranjski deželni zbor bil vendar večjidel v soglasji z javnim mnjenjem. To je faktum; in ako si prizadevamo odpraviti to zastarelo krivico, ne vodi nas nikak strankarski interes, ne moremo dalje odlašati s tem korakom, kakor to želi g. Luckman.

Oglejmo si najprej nekoliko dosedanjih volilnih red in prepričali se bodo lahko o njegovej prisostnosti.

Nazadnjaška je najprej določba, katera jemlje kmetskim občinam direktno volilno pravo ter prvotnim volilcem kot varuhu postavlja volilne može. Gospoda moja, mi imamo hvala Bogu dovolj imovitih in inteligentnih kmetskih posestnikov, kateri so politično zreli v vsacem oziru — ali kaj jim kriсти v njih razum, kaj jim pomaga visoka davčna svota: oni so prvotni volilci in, če se slučajno ne izbero volilnimi možmi, niti glasu nemajo v političnem življenju! Potem pa moram opozarjati na to, da §. 13. sedanjega volilnega reda — in danes nasvetovane premembe ga v tem oziru ne tangirajo — dela krivico ravno večjim občinam. Da navedem le jeden vzgled, voli premožni Mengiški trg v Kamniškem okraju s 1548 prebivalci tri volilne može, tri majhne kmetske občine istega okraja pa, Depala Vas, Dragomelj in Vranšica s 616 prebivalci, jih volijo ravno toliko. To je dokaz, da je volilno pravo v skupini kmetskih občin jako nejednak razdeljeno.

Ali „justitia distributiva“ je bila slepa tudi pri sestavljanji druge volilne skupine: mest in trgov. Vsakdo, kateremu so znane razmere naše domovine, mora se čuditi, da se volilni red nič ne ozira na stare kranjske trge, kakor sta Cerščica in Vipava, da v njem ne nahajamo starodavnih obrtniških trgov, kakor Krope, Kamne Gorice, Železnikov, načelic temu, da se ves volilni red opira na načelo interesnega zastopa: „auf das Prinzip der Interessenvertretung“. (Dalje prih.)

Slavnostni govor pri slavljenju sedemdesetletnice doktorja Frana viteza Miklošiča.

Govoril Božidar Raič v Ljutomeru dne 2. septembra 1883.
(Konec.)

Miklošič je 1867. l. izdal slovarček tujih besed v slovanskih jezikih; take tujke sprejeli so Slovani od sosedov, s katerimi so občili in se tudi deloma družili, in one so priče neke vzajemnosti, v katerej so bili narodi v naobrazbenem razvijanju; preiskal pa je tudi jezikovni zaklad več narodov, kateri rabe priličen broj slovanskih življev v svojem govoru; tako si je slovanščina pridobila največ oblast nad rumunskim življem v crkvi in državi. V rumunski crkvi vladal je slovenski jezik do 1648. l. Do najnovejšega časa pisali so Rumuni s cirilico, kar jasno dokazuje nekdajno kulturno moč slovansko. Po Miklošiči šteje rumunščina 1083 slovanskih besed, v arbanaščini je 317 slovanskih življev, v novogrščini 129 slovanskih besed. Madjari naselivši se v sedanji domovini imeli so z jedne strani Slovence za sosedje, kateri so razve drugih Slovanov največ besed dali Madjarom za crkveno in državno uredbo, peneze, mere, živadstvo, rastlinstvo, rudninstvo, gospodarstvo v najširšem pomenu, rokodelstvo, trgovino, orodje, tvarino, brodarstvo, obleč, šare, napitek in strošek, posodbo, gosti, godbo, igro, rogovino, ljudi in jih opravke, bolezni in hibe na duši in telesi, narodo- in zemljepisje.

Miklošič navaja 956 slovanskih besed v madjarsčini, pa prilično več jih imajo od Slovanov. V ciganščini zasledil je 649 slovanskih življev, ter ciganški jezik ves preiskal in o tem knjige spisal, kakor še nikdar pred njim in tudi ne za njim, in tako stopil je Miklošič v vrsto indologov, in ker je rumunščino do dna preamal in primerne knjige zložil o nji kakor še nikdar drug, postal je s tem romanist kot oča novodobnej slovnici rumunskej. —

Na te sosedne narode delovala je slovanska obrazovanost, zato ostanki in raba naših besed pri njih.

Iz teh kratkih črtic poznavamo nekoliko mnogovrstno delovanje najslavnejšega rojaka slovenskega, kateremu vrstnika še Slovenka ni rodila, najučnejšega jezikoslova slovenskega, vsaj vsega učenega sveta, ponos slovanske vede, solnce slovenskega učenjaštva, razpošiljajoče svetle žarke, oziroma učence, po vsem slovanskem svetu in še dalje. Toliko odlični učenjak izvoljen je za društvenika cesarske akademije znanosti na Dunaji, akademije Berolinske, Monakovske, Zagrebške in Krakovske, dopisujotega družnika akademije v Petrogradu in francoskega zavoda Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, za uda kralj. českega društva znanosti, za častnega uda zgodovinskega društva na Štajerskem, zgodovinskega društva v Zagrebu, vseučilišča v Harkovu, Matice Slovenske v Ljubljani. Trije cesarji so Miklošiča častno odlikovali: avstrijski cesar podelil mu je plemstvo, imenoval ga, kar je že povedano bilo, dosmrtnega uda gospodske zborne, viteza cesarskega avstrijskega Leopoldovega reda, c. kr. dvorskega svetnika; ruski car podaril mu je red sv. Ane II. razreda in učinil po takem viteza ruskega, in pruski vladar storil ga je viteza kralj. pruskega reda pour le mérite. Toliko poslavljeno je naš slovenski zemljak in ž njim slovenski narod. Miklošiču ni treba te dnes lepo urejene slavnosti, on si je po svoji marljivosti, trudu, znanostih in spisih pripravil neumrljivo slavo; dokler bode veda v čisih in Slovanstvo živilo, ležal bode se neusušljivi venec slavnega delovanja Miklošičevega. Ali nam je potrebno, da se iznovič navdušimo za svoje narodne svetinje pri tej odličnej svečanosti in obečamo stalno vernost svojemu narodu slovenskemu in slovenskemu jeziku, da bodemo naščino povsod na Slovenskem rabili in brez straha zahtevali od vsake pisarnice, vsake učilnice, vsakega ureda, vsake oblasti na Slovenskem; slovesno se zaverimo, da nikdor nas Slovencev ne zaleti v gnusno in smrdljivo nemškutarstvo, stari šepavci pa se naj poprave. Vsakternik bodi pošten in iskren sin lepe naše domovine, čist slovenski narodnjak; vrle naše matere in zale dcerke vsekdar častne Slovenke. Živelja lepa naša domovina, da je skoro zjednjena in brez vsake rane! Slava krasnemu jeziku slovenskemu! da kakor mu ustavni zakon dopušča, njegov glas obvelja po vseh končinah in krajinah mile nam slovenske očevine. Živelja skupno Slovanstvo! Živelja vzajemno Slovanstvo! Živelja preslavni slavljenec Miklošič, kresni žar slovenskega jezikoslovja, največji pospešitelj književne vzajemnosti slovanske!

Politični razgled.

Retrajanje dežele.

V Ljubljani 18. oktobra.

Državni zbor cislitvanski se bodo vsled dogovora mej grofom Taaffe-jem in predsednikom državne zbornice dr. Smolko sklical najbrže v 20. dan novembra. Ker pa bodo v novej parlamentnej zgradbi, kjer se bodo v prihodnjem zasedanju že vršile državnozborske seje, tudi še po označenem dnevu marsikaj dopolnjevati, bodo v tekočem letu baje zelo malo vklupnih sej in glavno delovanje državnega zbora pred Božičnimi počitnicami, ki se prično sredi decembra, se bodo koncentrovalo samo na provizorni budget. — Prihodnji tork snidejo se delegacije; dan še ni določen, kdaj da bodo pri cesarji vzprejete. Konec tega ali pa začetkom prihodnjega tedna se bodo prej še obdržali vklupni ministriški sovet, h kateremu pride tudi ogerski minister-prvosednik Tisza na Dunaj ter ostane potem ondu za česa delegacijskih zborovanj.

Odsek **moravskega** deželnega zbora za volilno reformo dognal je v tork po dr. Weeberji sestavljeni poročilo o volilnej reformi. Glavne točke te reforme so: Brno poslej nema štirih volilnih okrajev, nego samo jeden, kateri voli štiri poslance. (Proti je govoril dr. Šrom in so Čehi glasovali nasprotno.); volitev bodi poslej tajna. Vsako mesto bodi volilni kraj. Število poslancev se pomnoži iz 100 na 102; zatorej se ustanovita dva nova volilna okraja. Gleda visokosti davka za volilno pravico predlagal je dr. Šrom, da se podeli vsem petakarjem, a njegov predlog, za katerega so glasovali samo češki poslanci odseka, je propradel in vzprejel

se Weeberjev, ki določuje sledeči census: za volilni okraj Brno 20 gld., za druga mesta 10 gld. z uštetimi državnimi dokladami; pri veleposestvu pa z isto določbo 250 gld. Na to se vzprejmo znane prenarende reklamacijskega postopanja, vsled katerih naj bi se mej drugim verifikacija izročila posebnemu sodišču. Čehi so protestovali ter je dr. Šrom naznani posebno poročilo manjšine.

Vnanje države.

Knez **črnogorski** dobil je od španjskega kralja veliki križ Karlovega reda v brilantih. — Mej Črnogoro in Turčijo sklenila se je pogodba glede regulovanja Drine. — Prihodnji mesec se bedo v Cetinji vršilo ženitovanje kneza Jurija Karađordjevića s princeso Olgo, hčerjo pokojnega vladike črnogoskega, Danila.

Srbška vlada namerava, kakor se poroča „N. Fr. Pr.“ iz Belegagrada, skupščino sklicati v 30. dan decembra starega kalendra in sicer ne v Belograd, nego v Niš. — Čuje se, da hoče naprednjaška stanka s srbskimi zmernimi radikalci osnovati kompromis ter da sta se jim ponudila dva ministerska sedeža, ki nestajajo zasedena.

Iz Sredca se poroča „Nordd. Allg. Ztg.“, da je **russki** car poslal posebnega pobočnika tja, da se informira o ukrepih, katere je storilo sobranje glede vojništva. To da bi bilo nekako nezaupanje v poročila Joninova v tej zadevi. Tudi se je že trdilo, da bode Rusija Jonina odpoklicala iz Sredca. Slednjo vest odločno oporeka dopis iz Peterburga v „Pol. Corr.“, kjer se trdi, da Jonin ne bode zapustil Bolgarije, dokler traje ondu tako razmerje, katero bi utegnilo vsaki čas zahtevati njegovega osobnega posredovanja. Stališče v Bolgariji smatra se v russkih vladnih krogih za tako, kakeršno je bilo izraženo v ruski okrožnici. Glede osebe vojnega ministra vrše se še pogajanja in v tem oziru mora Rusija posebno gledati na to, da bode novi minister rojen Rus in carju po godu, in sicer, če že inače ne, vsaj zaradi 250 russkih oficirjev, ki so v bolgarskej vojski in kajih stališče bi sicer postalno jako težavno; razen tega se oni morajo učiti ruskega vojvodstva, ker se vsaki čas lahko pokličejo na svoje prejšnje mesto v ruskej vojski.

V tork je imel dospeti na Dunaj **bolgarski** ratifikacijski instrument o konvenciji iztočnih železnic. Balabanov pa je potoval v Peterburg iz istega namena. Mej knezom in Joninom je razmerje jako hladno ter je baje tako postalo vsled pisma, s katerim sta bila generala Sobolev in Kaulbers meseca septembra knezu naznanila svoj odstop in ki se glasi: „Monseigneur! Zljubilo se je Vaše visokosti z včerajšnjim manifestom zopet uveljavati ustavo, katero je bilo vzprejelo sobranje v Tirnovu. Delec simpatije in veselje vsega ljudstva na tem velikem činu, smatrava si ipak v dolžnost, da opozoriva Vašo visokost na bistveno protislovje, obstoječe v tem, da se sedanje, v protislovju s Tirnovsko ustavo voljeno narodno sobranje v manifestu isti čas, ko se zopet ustanavlja ustava, smatra in izreka za korektno in veljavno. Ako bi se bil sklical ministriški sovet, da bi pri izdelovanju manifesta bil Vaše visokosti izreklo svoje mnenje, bil bi on gotovo naglaševal svojo mnenje, da je treba, ako se Tirnovska ustava zopet uveljavi, sedanjo kamoro razpustiti ter v dan 15. oktobra 1883. sklicati redno narodno sobranje, izvoljeno po volilni postavi s 17. decembra 1880. Ker se pa to ni zgodilo, sva primorana Vaše visokosti izročiti svojo ostavko, da se izogneva odgovornosti pred Vašo visokostjo in vso deželo.“

Dopisi.

Iz Sorice 11. oktobra. [Izv. dop.] Nemčurska dvojica v osobi gosp. Linharta in njegovega tovariša, rodom Prusa, priromala je nedavno tudi v Sorice z gotovim namenom, ustanoviti tu „Nemško solo.“ — Ker je v Sorici bilo njihovo delovanje oziroma agitacija brezuspšna, kajti tukaj zginili so zadnji nasledki nekdanjih Nemcev, popihala sta jo v Danje, pol ure od Sorice oddaljeno vas. — Tam se še dobijo nekateri starji ljudje, ki razumejo nekolič tiste popačene nemščine, zatorej si misli gosp. Linhart et. Comp.: Hajdimo gori pod Jelovico! Popolnem mi ni znano, kako sta se ta dva visoka gospoda z ondotnimi Nemci porazumela, a toliko vem, da sta lovila podpise za nemško solo, katera kmelov nič koštala ne bo! — A delovanje g. Linharta ostalo je tudi pri podpisih brezuspšno, namreč ulovila sta samo 2, reci „dv“ podpisa, ki se imenujeta, jeden Anton Jensterle, drugi pa Joker. Sicer bi se mislilo, da so to res Nemci, a čeravno njihovi imeni kažeti na nemško, vendar nemškega ne razumeta omenjena dva kmeta čisto nič.

Ko sta omenjena gospoda nabrala podpise (reci dva), primahata jo nazaj v Sorico, kjer, da jo nista tihoma pobrala, ne vem kaj bi se jima bilo pritetilo, ker ljudstvo je strašno razkačeno nad tem Linhartom.

Čuje, kaj se zgodi na podlagi omenjenih dveh podpisov. Čez nekoliko časa jo primaha novopostavljeni gospod učitelj nemškega kolena (piše se Leskovic, nekje tam pri Idriji doma) v Sorico, od tu v Danje misleč, da ima pripravljeno stanovanje ter bode takoj začeli učiti blaženo nemščino. Ko dospe v Danje, začeli so se kmetje pogledovati, čemu je prišel ta škrije. Dosedanji učitelj, ali ne morda razučitelj, jim prioveduje, da ostane pri njih ter bo imel dobro plačo po 50 gld. na mesec, katero bode dobivali od nemškega šulferajna, ter da prosi, naj mu napravijo stanovanje itd. Spogledajo se kmetje in kmalu čutijo volka v ovčji obleki, pokažejo mu hrbot, na kater je mogel ta visokoučeni nemčurski učitelj odlaziti. Prenočil je v Sorici ter z žalostnim srcem priovedoval, kako se mu je slabo izšlo.

Torej gosp. Linhart, svetujemo Vam: v prihodnji pojedite vi in vaša nemčurska nesnaga gori v rajh in tam delite Judeževe sreberiske, mi in Danci jih ne maramo, kajti naši Sorčani so jako razkačeni zarad vašega čina; rekli so namreč: Ako bi Danci imeli nemško šolo, naj gledajo, da se jim tako ne zgodi, kakor madjarskim grbom v Zagrebu. Ni vam ravno v čast gosp. Linhart, da hočete posiloma ponemčiti ljudstvo, kar pa ne gre. Ne mislite, vi gospodine iz Kočevja, da smo bedaki ter se ne zavedamo svoje narodnosti. Zavedamo se svoje narodnosti in to bolj toplo, nego bi vam pri zopetnem jednakem poskušu utegnilo biti prijetno.

R.

Domače stvari.

(Državnega železniškega sveta) obravnave prično se bodoči teden. Namesto po drugih poslih zadržanega g. Karola Luckmannu udeležuje se teh obravnav njegov namestnik g. J. Murnik, tajnik trgovinske zbornice in cesarski svetnik.

(Tržaški namestnik Pretis) je v Materiji, Hrušici in Podgradu povpraševal, se li poučuje nemščina na jednorazrednicah. Občinski odbor v Materiji je vprašal: „Können Sie deutsch?“ in ko se mu je zanikalo, videla se mu je nevolja na lici. V Materiji in okolici nemščina še dolgo ne bode prodrla, ker je tam čisto slovensk okraj, kjer po zadnjem popisu ni niti jednega Nemca.

(„Škrata“) izšla je danes 17. številka. Uredništvo nas je naprosilo objaviti, da bode za zamenjeni dve številki naročnike po možnosti odškodovalo v prihodnjih številkah.

(Občni zbor) kranjske obrtniške družbe bode 30. t. m. ob 4. uri popoludne v pisarni ravnateljstva v Ljubljani.

(Nezaupnico) odpošlje občinski zastopnik Vrbnički v Istri gg. deželnima poslancema Eluschegg-u in Bolmarichu, ker sta v deželnem zboru v Poreču ostavila zbornico, ko je poslanec M. Laginja začel govoriti hrvatski.

(V Pazinu) podlegla je pri občinskih volitvah slovanska stranka samo za jeden glas. S tem izidom smemo biti zadovoljni, ker je to bil prvi poskus in se smemo v bodoče nadejati slavne zmage.

(Hmelj na Kranjskem.) Kakor poroča „Slovenski čebelar in sadjerec“, napravil je gosp. J. Levec, župan v Mengši, hmeljniki, skoro jedno oralo velik in Fran Podlesnik pri Radečah na Dolenjskem tudi precej velik hmeljniki. Na oba kraja se je hmelj izvrstno obnesel.

(„Slovenski čebelar in sadjerec“), glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva za Kranjsko, izšel je ravnokar s 1. številko. List je prav ličen, vsebina mnogovrstna, naročnina za neude 1 gld. 30 kr. na leto — pa tako nizka, da si ga more vsakdo omisliti. Društveniki dobivajo list brezplačno. Odgovorni urednik je g. Anton Kleln, izdajatelj g. Janez Modic, društveni predsednik. Naroča se pri gosp. O. Homannu v Radovljici ali pa v Klein-Kovačevi tiskarni v Ljubljani.

(Električno razsvetljavo) upelje v Ljubljani prvi gosp. J. Auer. Čez mesec dni bodo

njegovi gostilniški prostori kakor v „vagonu“, tako tudi salon na vrtu električno razsvetljeni.

— (Tičja kuga) je v deželi, v Kranjski. Prijatelj našemu listu, ki je potoval pred nekoliko dnevi ob hravskoj meji, pripovedoval nam je, da so vsi gozdi, ki so ob tem času navadno mrgoleli raznih tičev, po polnem mrtvi, da se niti jednega tiča ne vidi. Začuden nad to prikaznijo, povpraševal je kmete, kaj bi bilo temu uzrok. A vsi so soglastili v tem, da je nad tiče prišla kuga, da so videli tiče kar mrtve padati na tla in da je bilo sploh po gozdih na tisoče mrtvih tičev.

— (Samoumoril) se je na res originalen način pretečeni teden rekrut 12. topničarskega polka, 20 letni Hrvat Jozo Drvodelič. Prerezal si je ob jednej uri po polunoči z navadnim pipcem vrat in si potem še pipec v trebuh zasadil. Krvavečega našel je podčastnik. Prenesli so ga v vojaško bolnico, a čez jedno uro je umrl. Otožnost po domu in malo veselja k vojaštvu napotilo ga je k samomoru.

— (Razpisana je služba) pristava pri c. kr. okrožnej sodniji v Rudolfovem. Prošnje do konca t. m.

Blagorodni gospod urednik!

V cenjenem listu „Slov. Naroda“ z dne 3. t. m. št. 226 nahaja se dopis z Dolenjskega, v katerem se čast poštih služabnikov na deželi žali.

Kot načelnik društva c. kr. poštarjev in poštih opraviteljev na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji primoran sem g. dopisnika onega ne ravno preveč uljudnega, a čast poštih uradnikov razčljujočega dopisa tem potom pozivljati, da o onih v listu 226. „Slov. Naroda“ omenjenih nereditostih in nepostavnostih natančneje poroča in dolične pošte z imenom oznani, sicer omenjeni dopis smatram pisani ali iz hudobije ali iz nevednosti, ker sem kot unet a miroljuben Slovenec prepričan o ravnopravnosti jezika glede tiskovin in uradovanja pri c. kr. pošti — ustanovi, ki nema opravljati samo z jednim človekom, jednim krajem, jednim narodom, temveč z vsemi narodi — celim svetom.

Prosim vas gospod urednik, da ta odgovora na dopis z Dolenjskega, natisnjen v 226. številki „Slov. Naroda“, v Vašem cenjenem listu natisnit velite, ter beležim

s spoštovanjem

Adolf Mulley,
načelnik društva c. kr. poštarjev in poštih opraviteljev na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji.

Dolenji Logatec v 16. dan okt. 1883.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 18. oktobra. Razsodba državnega sodišča o pritožbi barona Lichtenberga in drugov proti upisanju Marije Kubelkove in Roze Strzelbove, posestnic v deželnih deskah uknjiženih hiš v Ljubljani v volilno listino veleposestnikov kranjskih, proglašila se je opludne in slóve: Vsled tega upisanja se je prelomilo po ustavi zajamčeno pravo.

Dunaj 18. oktobra. „Fremdenblatt“, omenjajoč obravnave o volilnej reformi v deželnem zboru kranjskem, piše: Za gotovo je videti, da so se zastopniki ustavoverne stranke v Kranjski doslej odločili vztrajati na postavljenih tleh in da se nečejo spreti s parlamentarnimi tradicijami zaradi reforme, ki ni nasprotna liberalnim načelom in katera bode deloma urenčila tudi želje nemške manjine. „Presse“ pozdravlja postopanje ustavovernih poslancev v Kranjski z največjim veseljem, ker je to novo jamstvo, da se s časoma uravnajo skrajnosti in da se bodo nasprotstva mirnim potom uglašala. Tudi Slovenci ravnali so s priznanja vredno objektivnostjo, ker so uvažali pravične želje liberalnih poslancev. Prebivalstvo v Kranjski ima dovolj uzroka zahvaljevati se svojim zastopnikom za soglasje, s katerim se je sklepalo o vprašanjih volilne reforme. — Cesarjevič in

cesarjevičinja obiskala sta včeraj zvečer električno razstavo ter bila po mnogobrojnem občinstvu radostno in gromovito nazdravljeni. Cesar dospel je zjutraj semkaj.

Bukurešt 18. oktobra. Kalnoky in Kallay dobila sta veliki križ (reda) „rumunske zvezde“.

Tujci:

dne 16. oktobra.

Pri **Slonu**: Boccasini iz Trsta. — Rosenborg L. iz Siska.

Pri **Malléi**: Heiss z Dunaja. — Volk iz Grada. — Lienhart z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

13. oktobra: Janez Svetlin, mokar, 42 let, Žitni trg št. 1, za jetiko.

14. oktobra: Urša Vagaja, mokarjeva žena, 43 let, Sv. Petra cesta št. 15, za jetiko. — Antonija Kovič, delavka, 27 let, Reber št. 4, za tuberkulozo v črevesu. — Gašper Urevc, pismonoša, 56 let, Rimska cesta št. 20, za omehčanjem možganov.

15. oktobra: Friderik Dešnjak, krojačev sin, 2 leti, Poljanska cesta št. 18, za vnetico v grlu.

V deželnej bolnici:

13. oktobra: Primož Bizjak, črevljar, 53 let, za pleuritičnim ekssudatom.

14. oktobra: Marija Čokart, postrežnica, 53 let, za mrtvodom.

15. oktobra: Anton Rupnik, krojač, 40 let, za omehčanjem možganov. — Urša Bezeljak, mizarjeva žena, 72 let, za kronično tuberkulozo.

16. oktobra: Franca Bricelj, delavčeva žena, 39 let, za vnetjem pluč.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
7. okt.	7. zjutraj	738:25 mm.	+10:3°C	sl. szh.	obl.	0:00 mm.
2. pop.	737:38 mm.	+16:4°C	z. jz.	obl.	—	—
9. zvečer	738:98 mm.	+13:2°C	brezv.	obl.	dežja.	—

Srednja temperatura + 13:3°, za 2:0° nad normalom.

Dunajske borze.

dné 18. oktobra t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	78	gld. 50	č.
Srebrna renta	79	—	č.
Zlata renta	99	25	č.
5% marenca renta	92	85	č.
Akcije narodne banke	838	—	č.
Kreditne akcije	283	70	č.
London	120	—	č.
Srebro	—	—	č.
Napol.	9	53	č.
C. kr. cekini	5	71	č.
Nemške marke	58	80	č.
4% državne srečke iz l. 1854	250	118	75
Državne srečke iz l. 1864.	100	167	50
4% avstr. zlata renta. davka prosta	99	30	č.
Ogrska zlata renta 6%	119	60	č.
" papirna renta 5%	87	05	č.
5% štaferske zemljišč. odvez. oblig.	85	75	č.
Dunava reg. srečke 5%	104	—	č.
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	100	114	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	119	—	č.
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	103	10	č.
Kreditne srečke	100	168	50
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	107	—
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	40	č.

Naznanilo.

Deželna blagajnica kranjska se preseli dné 18. t. m. iz svojih dosedanjih prostorov na cesar Fran Josipovem trgu v novo adaptirane prostore v deželnem dvrci v Gospodskih ulicah št. 2 od uhoda na levo pri tleh, ter prične svoje delovanje za strankin promet z dnem 19. oktobra t. l. v dosedaj navadnih uradnih urah.

(666—3)

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske
v Ljubljani, dné 16. oktobra 1883.

Redka kupna prilika.

V sledu pomanjkanja prostora sem primoran sledče prodati 50% pod fabriško ceno:

3 nove lične salonske preproge.

20 toiletnih in stenskih zrcal.

14 slik.

Blago je na ogledu v hotelu „Pri južnem kopovoru“, poleg kolodvora južne železnice, pri gospodu Ad. Stern-u.

Slika pesnika S. Gregorčiča,

katerščna je bila v zadnjej številki „Škrata“, dobiča se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“ — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Št. 13.716.

(663—2)

Ustanove.

Za 1883. leto ima magistrat sledeče ustanove podeliti:

1. Jan. Bernardinijev v znesku 80 gld. 35 kr.
2. Jurij Thalmeinerjevo v znesku 86 gld. 26 kr.
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku 73 gld. 50 kr.
4. Jan. Jost. Weberjevo v znesku 82 gld. 52 kr.

Pravico do teh ustanov imajo hčere Ljubljanskih meščanov, katere s spričevali dokažejo, da so meščanske, revne, poštenega obnašanja in da so letos omožile.

5. Jan. Nikl. Kraškovičev v znesku 75 gld. 60 kr., do katere ima ubožen kmet Št. Peterske fare pravico.

6. Jak. Ant. Francojevo v znesku 71 gld. 40 kr., do katere ima pravico uboga poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Jos. Feliks Sinovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imata pravico dve najbolj revnih deklic.

8. Janez Krst. Kovačev v znesku 151 gld. 20 kr., katere se ima razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in uboštva neso sami krivi.

9. Ustanovo za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katera se ima razdeliti mej štiri uboge posle, ki neso več za delo na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove naj se uloži s potrebnimi prilogami vred do **20. novembra 1883.** pri magistratu.

Kdor hoče za več ustanov prositi, mora za vsako ustanovo posebno prošnjo uložiti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 8. dan oktobra 1883.

Župan: Grasselli.

Št. 2547.

(655—2) Razpis zalaganja robe.

C. kr. rudnik v Idriji na Kranjskem potrebuje leta 1884. sledečo zaznamovano robo, katere zalaganje se s tem prepriča očitnej dražbi:

5000 q. živega apna,
1400 m³ lesnega oglja,
1500 " bukovih drv,
25.000 komadov 2 2 m dolgih in na tanjšem koncu najmanj 10 cm debelih jamskih štempelnov,
12.000 " krajnikov (Schwartzlinge) po 4 m dolgih in najmanj 50 mm debelih, nutanih deščic (Schiudeln), krojnih deščic (Schindeln), klinov velikih, majhnih, lestvičnih klinov, toporišč za krampe, kladvice, drenovih, bukovih klinov za vretena (Rabatschen), lešvic, toporišč za campine, bukovih, strgače ali motike, brezovih metlja, brent, škafov, mosarjev (ožjih pa bolj visokih škafov), sodčekov za vlaganje živega srebra, opek za streho (strešnikov).

Splošni pogoji:

Ponudbe naj se ali pismeno ali tudi ustno de **15. novembra 1883.** pri tukajšnjem uradu oddajo; pisane ponudbe morajo biti previdene s 50 kr. kolekom in z napisom: „Ponudba o zalaganji robe“.

Postavljenje cene zapopadajo tudi dovožnjo do posameznih krajev, kjer se roba oddaje; zalaganje se zamore tudi na drobno prevzeti, vendar si podpisano rudarsko vodstvo pridržuje pravico, uvažanje robe v pov